

PROKURATUUR

Kriminaalmenetluse lõpetamise põhistatud määrus

Koostamise kuupäev ja koht:	29.04.2024 Tallinn
Koostaja ametinimetus ja nimi:	abiprokurör Irina Tsugart
Ametiasutuse nimi:	Põhja Ringkonnaprokuratuur
Kriminaalasja number:	23231550514
Kuriteo kvalifikatsioon:	KarS § 121 lg 2 p 3
Kahtlustatava nimi, isikukood:	XXXXXX XXXXXX (ik xxxxxxxxxxxxxxxx)
Kuriteo toimepanemise aeg:	07.04.2023, 07.05.2023

Kahtlustatavale XXXXXX XXXXXXile on kriminaalasjas 23231550514 esitatud kahtlustus KarS § 121 lg 1 järgi kvalifitseeritava kuriteo toimepanemises, ehk selles, et tema 07.04.2023 kella 21:00 paiku aadressil XXXX XXXX ründas kannatanut XXXX XXXX külmrelvaga või külmrelvana kasutatava terava esemega, mille tagajärjel sai kannatanu tervisekahjustuse, mille paranemine kestab vähem kui neli nädalat.

Samuti on temale kriminaalasjas 23231550926 esitatud kahtlustus KarS § 121 lg 2 p 2 järgi kvalifitseeritava kuriteo toimepanemises, ehk selles, et tema 07.05.2023 umbes kella 19.00 paiku, viibides korteris, mis asub aadressil XXXX XXXX verbaalse konflikti käigus venna XXXXXX XXXXXXiga lükkas kätega XXXXXX XXXXXX it vastu selga nii, et ta lõi oma pea vastu kõlarit ja lauda ning kukkus põrandale. XXXXXX XXXXXX il hakkas ninast verd jooksuma. Oma tegevustega tekitas XXXXXX XXXXXX kannatanule füüsilist valu ja tervisekahjustusi.

Prokurör, olles tutvunud kriminaalasjade materjalidega, analüüsinud kuriteo toimepanemise asjaolusid, kuriteo toimepanija isikut, tema käitumisviisi, süü suurust, kuriteo olulisust ja raskusastet, on jõudnud järeldusele, et antud juhul on võimalik ja põhjendatud lõpetada kriminaalmenetlus KrMS § 202 alusel.

KrMS § 202 lg 1 kohaselt võib prokuratuur kahtlustatava või süüdistatava nõusolekul taotleda, et kohus kriminaalmenetluse lõpetaks, kui kriminaalmenetluse ese on teise astme kuritegu ja selles kahtlustatava või süüdistatava isiku süü ei ole suur ning ta on heastanud või asunud heastama kuriteoga tekitatud kahju ja tasunud kriminaalmenetluse kulud või võtnud endale kohustuse tasuda kulud ning kui kriminaalmenetluse jätkamiseks puudub avalik menetlushuvi.

Kui kriminaalmenetluse esemeks on teise astme kuritegu, mille eest karistusseadustiku eriosa ei näe karistusena ette vangistuse alammäära või näeb karistusena ette ainult rahalise karistuse, võib KrMS § 202 lg 1 ja 2 sätestatud alusel kriminaalasja lõpetada prokuratuur (KrMS § 202 lg 7). XXXXXX XXXXXX i tegu kvalifitseerub KarS § 121 lg 2 p 3 järgi. KarS 121 lg 2 p 3 sätestatud kuriteo toimepanemise eest on ette nähtud rahaline karistus või kuni viieaastane vangistus. Tegemist on teise astme kuriteoga (KarS § 4 lg 3).

Kriminaalmenetluse lõpetamise võimalikkuse üle otsustamisel tuleb arvestada asjaoluga, et lõpetamine ei ole võimalik, kui menetluse jätkamine on vajalik kas üld- või eripreventiivsest vajadusest.

Karistuse eripreventiivne eesmärk tähendab võimalust mõjutada süüdimõistetut moel, mis tagaks edaspidi tema hoidumise süütegude toimepanemisest. Eripreventiivsetest kaalutlustest lähtuvalt on avalik menetlushuvi olemas, kui kriminaalmenetluse lõpetamine ja teo toimepannud isiku karistamisest loobumine võib tingida tema poolt uute kuritegude toimepanemise. Seda hinnatakse lähtuvalt isiku varasemast karistusest, menetluse aluseks oleva teo toimepanemise asjaoludest ja teo iseloomust.

Üldpreventiivsest aspektist on avalik menetlushuvi olemas eelkõige siis, kui teo toimepanemise viis, valdkond, tagajärjed või samaliigiliste kuritegude suur arv ja ühiskonnaohtlikkus on sellised, et menetluse lõpetamine ja lisakohustuste määramine ei oleks kriminaalpoliitiliselt vastuvõetavad.

Riigikohtu otsuse nr 3-1-1-85-04 p 16 järgi on oportuuniteediprintsiibiga antud prokuröridele kaalutusõigus, mille eesmärk hõlmab lisaks menetlusökonomikale ka proportsionaalsuse põhimõttest tuleneva vajaduse välistada kriminaalrepressiooni kohaldamine juhtudel, mil see oleks teo asjaolusid silmas pidades ilmselgelt mittemõeldukas. Avaliku menetlushuvi mõiste on mõeldud tagama muuhulgas seda, et karistust kohaldatakse üksnes siis, kui muudest vahenditest ei piisa ja just selle järele on tungiv vajadus.

29.04.2023 ühendas prokuratuur kriminaalasjad 23231550514 ja 23231550926 ühiseks menetluseks ja põhiasja numbriks jäi 23231550514. XXXXXX XXXXXX i tegu on kvalifitseeritav KarS § 121 lg 2 p 3 järgi.

Prokurör on hinnanud kriminaalasja materjale ning on jõudnud järeldusele, et vendade vahelises konfliktis ei ole võimalik tuvastada lähisuhet. Kehtiva Riigikohtupraktika (RKKK 09.03.2020, 1-19-3377/32, p 30) kohaselt on lähi- ja peresuhe väga tihti kattuvad mõisted, kuid neid ei ole ikkagi võimalik samastada. *Isikud võivad olla perekondlikult seotud, nt moodustavad ühise leibkonna vanemad ja nende laps enda perekonnaga, kuid vaevalt on võimalik iseloomustada äia ja väimehe vahelist füüsilist konflikti kui lähisuhtes toimunut, samuti on keerukas näha lähisuhtekuritegu selles, kui omavahel kaklevad ühes perekonnas elavad vennad. Ka see näitab, et tegemist ei ole sünonüümidega, ning KarS § 58 p-s 4 ja § 121 lg 2 p-s 2 kasutatud mõisted ei ole samastatavad.* XXXXXX XXXXXX on väljendanud ülekuulamisel, et ei soovi XXXXXX XXXXXX i karistamist kriminaalkorras ja tal puuduvad pretensioonid kahtlustatava vastu.

Kannatanu XXXX XXXXX ütlused ei riimu teiste kriminaalasjas kogutud tõenditega. Tunnistaja XXXXXX ütlusi ei saa pidada usaldusväärseteks, kuna need on vastuolus kriminaalasjas oleva turvakaamera salvestisega. Salvestisest nähtub, et XXXXXX XXXXXX lööb kaks korda kannatanu XXXX XXXX pea-näo piirkonda, mille tagajärjel XXXX XXXX kukub. XXXXXX XXXXXX tõstab kannatanu istukile, kükitab ja viibib kannatanu juures niikaua, kuni XXXXX koos viibinud tumedates riietes isik helistab. Pärast XXXXXX XXXXXX lahkub. Kriminaalasjas teostatud ekspertiisi kohaselt (09.01.2024 ekspertiisiakt nr 23E-AOI0370) on kannatanul XXXX tuvastatud 07.04.2023 pindmine haav juustega kaetud peanahal lagipea-kukla piirkonnas, mille paranemine kestab vähem kui neli nädalat.

Käesoleva kriminaalasja materjalidest selgub, et XXXXXX XXXXXXil ei ole kehtivaid karistusi. Prokuratuuris 29.04.2024 toimunud kohtumisel kinnitas kahtlustatav XXXXXX XXXXXX, et ta on oma tegudest aru saanud ja siiralt kahetseb teotoimepanemist, nõustub temale määratud kohustustega. Ta kinnitas, et mõistab, et verbaalseid konflikte tuleb lahendada rahumeelselt, vägivalda kasutamata, vajadusel pöörduda õiguskaitseorganite poole ning õigusrikkumistest teatada Häirekeskusele. Prokurör leiab, et arvestades eelkirjeldatud asjaolusid, ei pea kahtlustatava poolt toimepandu käesoleval juhul ilmingimata pädima kriminaalkorras süüdimõistmise ja kriminaalkaristusega.

Kõike eeltoodut arvestades leiab prokurör, et oportuuniteediprintsiibi rakendamine XXXXXX XXXXXXi suhtes käesolevas kriminaalasjas on tulemuslikum, kui tema karistamine kriminaalkorras. Käesoleval juhul puudub avalik menetlushuvi kriminaalmenetluse jätkamiseks ning XXXX XXXX suhtes ei ole eriega üldpreventiivsetel kaalutlustel ilmingimata vajalik kriminaalmenetluse jätkamine. Prokuröri hinnangul on riik täitnud talle antud karistuslikke volitusi piisavalt, kui isiku suhtes kohaldatakse KrMS § 202 lg 2 alusel määratud kohustusi.

XXXXXX XXXXXX ile on selgitatud, et kui kahtlustatav ei täida talle pandud kohustust, uuendab prokurör KrMS § 202 lg 7 alusel kriminaalmenetluse.

Juhindudes KrMS §-dest 202 ja 206, prokurör

määras:

1. Lõpetada kriminaalasjas nr 23231550514 menetlus.

2. Määratud kohustuse liik ja tähtaeg:

- XXXXXX XXXXXX , ik XXXXXXXXXXXX elukoht XXXXX XXXX, tel XXXXXX, e-post: XXXXXXXXXX on kohustatud:

2.1. maksuma menetluskulud summas 155 eurot tähtajaga 29.06.2024.

2.2. maksuma riigituludesse 500 eurot tähtajaga 29.08.2024.

2.3. registreerima ennast hiljemalt 03.05.2024 Sotsiaalkindlustusameti vägivallast loobumise tugiliini nõustamisele (P. Pinna 4, Tallinn/ Lubja 4, Tallinn; tel 5331 4308, 6606077; e-post Roman.Krolov@sotsiaalkindlustusamet.ee) ja osalema nimetatud nõustamisel kriminaalmenetluse lõpetamisest alates 6 (kuue) kuu jooksul nõustaja poolt ette nähtud arv kordi ning järgima nõustaja poolt etteantud tegevusplaani. Nõustaja võib nõustatava edasi suunata individuaalsele nõustamisele või asjakohasesse sotsiaalprogrammi. Nõustamine lõpetatakse nõustaja või individuaalse nõustaja või sotsiaalprogrammi läbiviija kinnituse alusel. Tähtajaks määrata: 29.10.2024.

XXXXXX XXXXXX kohustub teavitama prokuröri Irina Tsugart kirjalikult e-posti aadressil irina.tsugart@prokuratuur.ee hiljemalt 03.05.2024 nõustajaga ühenduse võtmisest ning hiljemalt 15.06.2024 esimese nõustamiskorra läbimisest.

3. KrMS 4. peatükis loetletud tõkendite ja muude kriminaalmenetluse tagamise vahendite tühistamine: tõkendeid ei kohaldatud.

4. Asitõendid või äravõetud või konfiskeerimisele kuuluvad objektid: 1 CD plaat ja 3 DVD-plaati jätta kriminaalasja materjalide juurde.

5. Andmekogus ABIS ja riiklikus süüteomenetluse biomeetriaregistris sisalduvate andmete kustutamine: andmeid ei edastatud.

6. Kriminaalmenetluse kulud: ekspertiisi teostamise kulud summas 155 eurot.

7. Vastavalt KrMS § 206 lõikele 2 on käesoleva määruse koopia antud kahtlustatavale XXXXXX XXXXXX ile. Ühtlasi saadetakse käesoleva määruse koopia kannatanutele XXXXXX XXXXXXile ja XXXX XXXX. Sotsiaalkindlustusametile (Roman Krõlov).

8. Kui kannatanu on pöördunud tervishoiuteenuse osutaja poole, teavitatakse sellest asjaolust ning kriminaalmenetluse lõpetamise määrusest Tervisekassat, kellel on õigus kahtlustatavalt välja nõuda kannatanu meditsiinilise abiga seotud kulud.

9. Kannatanul on õigus:

- tutvuda kriminaaltoimikuga kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul Põhja Ringkonnaprokuratuuris aadressil Lubja 4, Tallinn (vastavalt KrMS § 206 lg 3);
- taotleda kümne päeva jooksul kriminaalmenetluse lõpetamise määruse sisust arusaamiseks selle teksti tõlkimist emakeelde või keelde, mida ta valdab;
- esitada kaebus Riigiprokuratuurile põhistatud kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul (vastavalt KrMS § 207 lg 3).

Mulle on selgitatud kriminaalmenetluse lõpetamise aluseid, olen nendest aru saanud, olen nõus kriminaalmenetluse lõpetamise ja minule määratud kohustustega, samuti annan nõusoleku oma andmete edastamiseks vägivallast loobumise tugiliini nõustajale. Määruse olen kätte saanud ja see on mulle suuliselt tõlgitud. Olen teadlik, et kui isik, kelle suhtes on kriminaalmenetlus lõpetatud KrMS § 202 kohaselt, ei täida talle pandud kohustusi, uuendab prokuratuur kriminaalmenetluse KrMS § 202 lg 6 alusel.
